

Трансформація змісту музейних пам'яток у новітні мистецькі твори

25 лютого 2010 р. в Одеському історико-краєзнавчому музеї (ОІКМ) було відкрито виставку дипломних робіт випускників керамічного відділення Одеського художнього училища імені М. Б. Грекова під назвою «Продовження традицій». Вченим — історикам вдалося привернути увагу громадськості до факту існування в нашому місті осередку фахової підготовки художників — фарфористів, а спеціалісти отримали можливість визначити та проаналізувати парадигму одеської школи кераміки за час її існування у радянський період та за перше десятиліття української державності. Важливість події підвищується ще і тим, що в ході чергового реформування відділення кераміки перепрофільоване і з 2012 р. буде випускати декораторів. Відтак знаменита одеська школа фарфору може вважатися такою, що відбулася остаточно.

Між тим, її унікальність полягала власне в тому, що, на відміну від живописного, скульптурного та оформлювального відділень, котрі завжди керувалися виключно імперативами монументальної пропаганди, відділення художньої кераміки з перших днів існування було зорієнтоване на потреби промисловості і розвивалось в руслі тенденцій європейського дизайну, які були окреслені наробітками ВХУТЕМАСу та Баухауза. Біля витоків її створення стояли такі історичні постаті, як Михайло Жук, Володимир Заузе, Йосип Білоскурський, Петро Мітковицер, Теофіл Фраерман, Михайло Мандес, Амвросій Ждаха, Жозефіна Діндо та ін. Ці педагоги — подвижники створили фактично навчально — промисловий комбінат із залученням народних гончарів, який дав змогу вижити закладу у голодні 1920-ті рр.

Перша частина виставки «Продовження традицій» присвячена післявоєнним випускникам 1946–1950-х рр. В той час дипломна робота складалась з двох частин: побутового посуду та скульптурних статуеток, під час огляду

яких виникає запитання: невже оці позолочені забавки були необхідні країні, яка щойно почала відбудовуватися після страшної війни? Мабуть радянські генсеки таки здогадувались про те, що знали освічені монархи: фарфор не є легковажною розвагою — він свідчить про існування високо організованого виробництва, а відтак і сильної держави. От чому перші післявоєнні дипломні роботи молодих художників були передані на збереження до історичного музею міста. Так студентська фарфорова статуетка стала символом відродження могутньої країни.

Друга частина експозиції знайомить глядачів із дипломними роботами студентів 1991–2001 рр. — часу, коли на мапі світу з'явилася Україна. Ці твори стали цікаві історикам тим, що були виконані із використанням архівних і музейних матеріалів в ході апробації експериментальної програми з композиції художньої кераміки, яка була розроблена поколінням педагогів 1990-х рр. Назвемо їх: Л. Гончарук (зам. директора з навчальної роботи), С. Шевельов (зав. методичним музеєм), О. Верьовка (зав. керамічним та скульптурним відділенням), І. Козирод (викладач методики та педпрактики), М. Єрьоменко (викладач скульптури), О. Жернова (викладач спецдисциплін) та ін. Ця програма власне і продовжувала методологічну традицію засновників факультету. Суть її полягала у змінненні стилістичного обличчя сучасного художнього фарфору з буржуазно-еклектичного на національно-демократичне шляхом дослідження та інтерпретації формотворчих принципів класичного та регіонального народного мистецтва.

Оглядаючи експонати виставки в ОІКМ, можемо зробити висновки: якісна мистецька освіта може існувати лише за умов співпраці з музеями як творчими лабораторіями для художників та науковців; цей принцип був використаний педагогами ОХУ та істориками ОІКМ у

1990–2000-х рр., яким вдалось поновити в рамках навчального процесу дослідження музейних

взірців з подальшою трансформацією їхнього змісту у новітні мистецькі твори.

¹ Шевельов С. Одеське художньо-театральне училище ім. М. Б. Грекова. Нариси. Теорія та історія. — Одеса, 2003.

² Школьна О. Творчість та мистецько-педагогічна діяльність Михайла Жука в контексті становлення української школи фарфору. — Львів, 2007.

³ Шмагало Р. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ — середини ХХ ст. — Львів, 2005.

Thank you for evaluating AnyBizSoft PDF Splitter.

A watermark is added at the end of each output PDF file.

To remove the watermark, you need to purchase the software from

<http://www.anypdftools.com/buy/buy-pdf-splitter.html>